

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520200503
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8520200503.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté detí: 1/ X. H., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom Y. XX, XXX XX K., 2/ Y. H., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Y. XX, XXX XX K., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, detí rodičov, otec: W. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y. XX, t.č. XXX XX K. č. XXX, právne zastúpený JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, matka: W. F. H., rod. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y. XX, XXX XX K., právne zastúpená JUDr. Rastislavom Stašákom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom 17. novembra 14, 064 01 Stará Ľubovňa o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov a návrhu otca na úpravu styku, takto

rozhodol:

- I. Maloletá X. H., nar. X.XX.XXXX a maloletá Y. H., nar. X.X.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky F. H., nar. XX.X.XXXX, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.
- II. Otec W. H., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. X. H. sumou 130 eur mesačne, na výživu mal. Y. H. sumou 100 eur mesačne, ktoré výživne je povinný platiť vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky F. H., počnúc dňom 2.4.2020.
- III. Dĺžné výživné za obdobie od 2.4.2020 do 30.9.2020 v celkovej sume 772,30 eur sa otcovi maloletých detí W. H., p o v o ľ u j e splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur, spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.
- IV. V prevyšujúcej časti sa konanie z a s t a v u j e.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletých detí (ďalej len navrhovateľka) podala na tunajší súd návrh, na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. X. a Y., ktorým žiadala aby súd zveril detí do jej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného pre mal. X. v sume 150 eur mesačne, pre mal. Y. v sume 100 eur, počnúc dňom podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že otec mal. detí ju dňa 15.11.2019 fyzický napadol, následkom čoho bol zadržaný políciou, od tejto doby sa o mal. detí stará výlučne sama. Ďalej opísala svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery, pomery otca a mal. dcér. K návrhu pripojila rodné listy detí a listiny na ktoré sa odvolávala v návrhu.

2. Súd uznesením č.k. 4P/40/2020-31 zo dňa 6.4.2020 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Neodkladným opatrením sp. zn. 4P/40/2020 zo dňa 6.4.2020 súd prvým výrokom zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti dočasného zverenia detí do jej starostlivosti. Druhým výrokom zaviazal otca platením výživného v nevyhnutnej miere pre mal. X. v sume 50 eur mesačne a pre mal. Y. v sume 50 eur mesačne. Tretím výrokom obmedzil trvanie neodkladného

opatrenia na čas do právoplatného skončenia veci vedenej tunajším súdom pod sp. zn. 4P/40/2020. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.5.2020.

4. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

5. Otec mal. detí sa k návrhu písomne nevyjadril.

6. Na pojednávaní dňa 8.10.2020 právny zástupca matky zotrval na podanom návrhu s tým, že navrhol určiť výživné v rovnakom rozsahu ako v konaní o rozvod manželstva rodičov mal. detí, nad túto sumu t.j. pre mal. X. 130 eur a pre mal. Y. 100 eur zobral návrh späť.

7. Právny zástupca otca detí navrhol detí zveriť matke výživné navrhol určiť v sume po 50 eur pre každé z detí. S čiastočným späťvzatím návrhu súhlasil.

8. Matka na pojednávaní dňa 14.9.2020 ako aj dňa 8.10.2020 poukázala na svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery, tak ako ich opísala v rozvodovom konaní sp. zn. 2P/5/2020.

9. Otec detí na pojednávaní dňa 14.9.2020 zdôraznil, tak ako v rozvodovom konaní, že v jeho možnostiach je platiť výživné pre mal. dcéry v sume po 50 eur, v ostatnom poukázal na svoju výpoveď v rozvodovom konaní.

10. Kolízny opatrovník navrhol obe detí zveriť matke a otca zaviazat' platením výživného v sume 150 eur pre mal. X. a 100 eur pre mal. Y., dlžné výživne navrhol otcovi povoliť splácať mesačnými splátkami, podľa úvahy súdu.

11. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom predložených listinných dôkazov preukazujúcich osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov dieťaťa, rodinné pomery rodičov mal. dieťaťa a maloletých detí ako aj s obsahom pripojeného rozvodového spisu rodičov mal. detí tunajšieho súdu sp. zn. 2P/5/2020 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

12. Mal. X. a Y. pochádzajú z manželského zväzku matky F. H. a otca W. H., rodičia nevedú spoločnú domácnosť od novembra 2019, kedy bolo voči otcovi mal. detí začaté trestné konanie. Od tejto doby rodičia nevedú spoločnú domácnosť, dcéry sú v starostlivosti matky. Manželstvo rodičov mal. detí bolo rozvedené dňa X.XX.XXXX v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 2P/5/2020, ktoré bezprostredne predchádzalo tomuto konaniu. V konaní o rozvod rodičov mal. detí boli obe mal. detí boli zverené matke, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. X. sumou 130 eur mesačne a na výživu mal. Y. sumou 100 eur mesačne, styk otca s mal. deťmi nebol určený. Rozsudok doposiaľ nie je právoplatný.

13. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni zo dňa 26.5.2020 (čl. 45) mal súd preukázané, že matka spolu s deťmi býva v rodinnom dome vo vlastníctve matky. Maloleté detí majú svoju spoločnú detskú izbu a majú vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývin. Matka je zamestnaná v ZŠ s MŠ Lomnička ako učiteľka s príjmom cca 800 eur mesačne, do 5/2020 poberala rodičovský príspevok v sume 370 eur, poberá rodinné prídavky 49,90 eur mesačne a uplatňuje si daňový bonus. Spláca úver 407 eur mesačne, inkaso 147 eur, internet 13 eur, mobil 10 eur, strava 200 eur, ročne platí komunálny odpad cca 70 eur, daň z nehnuteľností 20 eur. Otec detí pracuje ako SZČO v oblasti stavebníctva s príjmom 530 eur, býva pri svojej matke v obci Hniezdne, ktorej na chod domácnosti prispieva sumou 200 eur mesačne. Mal. Y. navštevovala MŠ v Starej Ľubovni, je zdravá, matka náklady na jej starostlivosť vyčíslila sumou 293,50 eur mesačne. Vzhľadom na vek neprejavila záujem o rozhovor. Mal. X. bola žiačkou 1. ročníka základnej školy v Starej Ľubovni, je zdravá. Pri rozhovore uviedla, že sa o ňu stará mamka, ktorú má rada, na otázky o otcovi neodpovedala. Náklady na jej starostlivosť matka vyčíslila sumou 300,10 eur mesačne.

14. Z predložených listinných dôkazov a výsluchu rodičov mal. detí v rozvodovom konaní mal súd preukázané, že navrhovateľka, matka detí, pracuje ako učiteľka v ZŠ a MŠ Lomnička s priemerným čistým mesačným príjmom cca 850 eur, do mája 2020 poberala rodičovský príspevok v sume 370 eur, poberá rodinné prídavky na dve deti v sume 49,90 eur, iný príjem nemá. Spolu s deťmi býva v rodinnom dome, ktorého je vlastníčkou. Jej mesačné náklady tvorí splátka úveru 407 eur, inkaso 152,94 eur,

internet 13,24 eur, mobil 10 eur, životné poistenie 36 eur, okrem toho štvrťročne platí poistenie majetku 54 eur, ročne komunálny odpad 124 eur.

15. Otec detí bol do 30.4.2019 zamestnancom Podtatranskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s., s priemerným mesačným čistým príjmom za rok 2018 v sume 674 eur mesačne. Pracovný pomer skončil na svoju žiadosť dohodou (čl. 57 spisu). V období od 02/2019 do 05/2019 poberal nemocenské dávky v celkovej sume 1 609,20 eur, čo je mesačne 402,30 eur. V období od 1.5.2019 do 31.5.2019 bol nezamestnaný, poberal dávku v nezamestnanosti v sume cca 406,40 eur mesačne. Od 1.1.2020 je držiteľom živnostenského oprávnenia v oblasti stavebníctva, podľa jeho tvrdenia dosahuje mesačný príjem cca 530 - 550 eur, podľa prehľadu, ktorý predložil súd dňa 23.7.2020 v konaní o rozvod jeho priemerný mesačný príjem za prvý polrok 2020 činí 670 eur mesačne (spolu 4 020 eur). Otec detí na pojednávaní v rozvodovom konaní uviedol, že v čase keď pracoval vo vodárňach, pracoval aj s bagrom, ktorým dokázal mesačne zarobiť okolo 1000 až 1500 eur mesačne, teda v tom čase, mohol byť jeho príjem okolo 2000 eur, napr. v rokoch 2017, 2018 a v roku 2019 už menej. Otec detí na tomto pojednávaní taktiež uviedol, že si nechal 20 000 eur, ktoré si našetрил pred uzavretím manželstva. Priemerné mesačne výdaje podľa špecifikácie zo dňa 23.7.2020 doložené v rozvodovom konaní sú v sume 1 138,60 eur. Pozostávajú z napr. apríl 2020 - strava - 200 eur, výživné detí - 100 eur, súdna sankcia 100 eur, zdravotné poistenie 70 eur, PZP 120 eur, mobil 60 eur, pohonné hmoty 100 eur, internet 10 eur, mama inkaso 200 eur, hygienické potreby 50 eur (spolu 1 010 eur). Za mesiac máj mal výdaj na stravu 350 eur, ubytovanie 600 eur, diaľničné poplatky 40 eur, výživné detí 100 eur, súdna sankcia - 100 eur, súdne poplatky 210 eur, zdravotné poistenie 70 eur, mobil 94 eur, pohonné hmoty 200 eur, internet 10 eur, hygienické potreby, liek 50 eur (spolu 1824 eur). Otec detí na pojednávaní tvrdil, že náklady, ktoré presahujú jeho príjmu mu pomáha uhrádzať jeho matka. Súd ďalej zistil, že otec detí je držiteľom a vlastníkom nákladného prívesu, rok výroby 1992, osobného vozidla Land Rover Range, rok výroby 2001 a Land Rover Discovery rok výroby 2006. (čl. 62 spisu). Podľa svojho tvrdenia má otec detí zdravotné problémy s nohou a chrbticou brániace mu vykonávať akúkoľvek prácu, predložil doklady, že v roku 2018 a začiatkom roka 2019 mal zdravotné problémy v oblasti členka (čl. 117-127 rozvodového spisu). Aktuálne lekárske správy nedoložil.

16. Právny zástupca otca mal. detí na pojednávaní dňa 8.10.2020 opakovane zdôrazňoval, že otec detí nie je ochotný platiť vyššie výživné ako 100 eur pre obe detí.

17. Mal. Y. navštevuje materskú škôlku, náklady na jej starostlivosť matka vyčíslila sumou cca 290 eur a pozostávajú z výdajov na ošatenie 30 eur, stravu doma 70 eur, hygienické potreby 20 eur, aktivity vo voľnom čase 2 eur, školské potreby 5 eur, ZPRŠ 1 eur, triedny fond 2,50 eur, strava v škôlke 19 eur, cestovné 26 eur, bývanie 51 eur, lieky 12 eur, škôlka 40 eur, hračky 10 eur.

18. Mal. X. navštevuje 2. ročník základnej školy, náklady na jej starostlivosť matka vyčíslila sumou cca 300 eur a pozostávajú z výdajov na ošatenie 40 eur, stravu doma 80 eur, hygienické potreby 30 eur, aktivity vo voľnom čase 5 eur, ZPRŠ a triedny fond 1,50 eur, školské potreby 9 eur, strava v škole 3,20 eur, školské výlety 2,50 eur, cestovné 26 eur, vreckové 4 eura mesačne, ZUŠ 7,50 eur, bývanie 51 eur, lieky 12 eur, družina 4,20 eur, hračky 10 eur, kredit na mobil 10 eur.

19. Detí sú zdravé, prekonali bežné detské choroby. Ani jeden z rodičov inú vyživovaciu povinnosť nemá.

20. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

21. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

23. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

25. Podľa § 25 ods. 1 ZoR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

26. Podľa § 25 ods. 2 ZoR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

27. Podľa § 25 ods. 3 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

28. Podľa § 25 ods. 4 ZoR ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerné neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

29. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

30. Podľa § 43 ods. 1 ZoR maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

31. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

32. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

33. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

34. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

35. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

36. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

37. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

38. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

39. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

40. Podľa § 76 ods. 3 Zákona o rodine v prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

41. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa toho zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

43. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

44. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

45. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

46. Podľa § 29 ods. 1 zákona C.m.p. navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

47. Podľa § 29 ods. 2 C.m.p. súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

48. Podľa § 29 ods. 3 C.m.p. súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

Právne posúdenie vecí:

49. Predmetom konania je úprava práv a povinností rodičov k maloletým X. a Y., teda zverenie detí niektorému z rodičov a určenie výživného zo strany druhého rodiča.

50. Súd vo všeobecnosti pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ako aj na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. To boli aj prvoradé hľadiská pri rozhodovaní súdu o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom. Je potrebné vždy dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný a zdravý vývoj dieťaťa a na jeho citové väzby k tomu - ktorému rodičovi.

51. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu bol záujem maloletých detí.

52. Matka sa o mal. dcéry stará od ich narodenia, od novembra 2019, kedy bolo začaté voči otcovi detí trestné stíhanie, túto starostlivosť zabezpečuje sama. Súd má za to, že je vo výsostnom záujme dieťaťa, aby žilo s rodičom a v prostredí, kde ho budú mať radi, dokážu a chcú mu poskytnúť lásku, pocit bezpečia a ochrany i všestrannú starostlivosť. Súd má za to, že takáto starostlivosť mal. deťom bude poskytnutá zo strany ich matky. Doposiaľ nebolo zistené, aby matka starostlivosť o detí zanedbávala a ani nebolo preukázané, aby o detí nebolo náležitým spôsobom postarané. Otec k starostlivosti matky o mal. detí nemal výhrady, neprejavil záujem o osobnú starostlivosť o dieťa, súhlasil so zverením detí matke. Kolízny opatrovník súhlasil so zverením detí matke.

53. Z uvedených dôvodov súd mal. X. a Y. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

54. Súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní navzájom spolupracovať pri výchove svojich detí, ak by tomu tak nebolo, potom ten rodič, ktorý spoluprácu odmieta je výchovne nespôsobilý.

55. Dieťa má právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. S ohľadom na vzťah rodiča k dieťaťu s ktorým je v osobnej starostlivosti je výchovnou úlohou rodiča, aby viedol dieťa k úcte k druhému rodičovi, pokiaľ rodičia správne pochopia význam svojej úlohy pri výchove dieťaťa, potom si musia byť vedomí toho, že majú prvotnú zodpovednosť za prípravu dieťaťa na stretnutie s druhým rodičom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ by si toto právo nevedeli navzájom zabezpečiť, potom možno dôvodne pochybovať o ich výchovnej spôsobilosti.

56. Súd dodáva, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa dospelí rodičia naučili navzájom konštruktívne komunikovať o záležitostiach svojho dieťaťa.

57. Súd zdôrazňuje, že oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté detí a spravovať ich majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k deťom v zmysle § 36 Zákona o rodine a rozhodne, že jednému z rodičov detí zveruje do osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované, touto úpravou ide len o úpravu výkonu tých rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o mal. dieťa. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rodičia mali dohodnúť. Ak by sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 Zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov rozhodne v tomto smere súd.

58. Matka podaným návrhom žiadala určiť výživné po čiastočnom späťvzatí pre mal. X. v sume 130 eur a pre mal. Y. v sume 100 eur mesačne, otec s takýmto návrhom nesúhlasil, žiadal určiť výživné v maximálnej sume 100 eur pre obe dcéry.

59. Vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu trvá do času kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti.

60. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami.

61. Súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol o výške vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom. Pri určení výšky výživného, súd v zmysle citovaného § 62 ods. 4 Zákona o rodine vychádzal jednak z potrieb oprávneného, teda mal. dieťaťa, osobnej starostlivosti matky, prihliadol aj na schopnosti a možnosti oboch rodičov a skutočnosť, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov v zmysle § 62 ods. 3 druhá veta Zákona o rodine. Za takýchto okolností súd dospel k záveru, že je v schopnostiach otca prispievať na výživu mal. X. sumou 130 eur a pre mal. Y. sumou 100 eur mesačne.

62. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine je pri každom rozhodovaní o vyživovacej povinnosti povinného voči dieťaťu rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnúť na celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmov, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Otec detí pred súdom na pojednávaní dňa 14.9.2020 v rozvodovom konaní tvrdil, že jeho príjem je len vo výške 550 eur, iný príjem nemá a nie je v jeho schopnostiach platiť vyššie výživné ako 50 eur na jedno dieťa. Súd v tejto súvislosti poukazuje na dôvod rozviazania pracovného pomeru otcom dieťaťa v spoločnosti Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. Poprad, (na vlastnú žiadosť dohodou), na skutočnosť, že v tom čase okrem príjmu z pracovnej činnosti vo výške cca 674 eur (ktorý je vyšší ako jeho tvrdený súčasný príjem) dosahoval príjem aj z podnikateľskej činnosti cca 1000 až 1500 eur mesačne, čo uvádzal sám. Pričom vlastní hnuteľné veci dve motorové vozidlá aj keď staršie a podľa jeho tvrdenia na pojednávaní má úspory 20 000 eur, ktoré usporil pred uzavretím manželstva.

63. Súd má za to, že otec mal. detí je objektívne schopný dosahovať príjem dostatočný pre plnenie vyživovacej povinnosti voči oboch mal. deťom v rozsahu 230,- eur mesačne, pretože disponuje takými schopnosťami a skúsenosťami, ktoré by mohol adekvátne zúročiť. Výdavky či iné náklady (splátky dlhov, leasingu a pod.) nie je samo o sebe možné z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti zohľadňovať, nakoľko výživné na maloleté dieťa má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodičov, a taktiež nie je možné pri určení výšky výživného zohľadňovať bežné náklady na domácnosť (ktoré sú na strane oboch rodičov). V tejto súvislosti súd poukazuje na nadsadené výdaje otca prezentované v rozvodovom konaní, napr. ubytovanie v Holandsku 600 eur mesačne, telefón cca 100 eur, inkaso - mama 200 eur (pričom svojim deťom na výživu je ochotný platiť po 50 eur). Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Preukázanie výdavkov povinného rodiča môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Keďže plnenie vyživovacej povinnosti je prvoradou zákonnou povinnosťou rodičov, rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

64. Súd konštatuje, že výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutých potrieb mal. dieťaťa a je nepochybné, že matka na strane ktorej musí súd prihliadnúť na jej osobnú starostlivosť o dieťa, dopĺňa zdroje výživy dieťaťa na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu. Súd poznamenáva, že je povinnosťou druhého rodiča - ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, teda otca, aby hľadať všetky možnosti, svoje rezervy, tak aby svojmu dieťaťu poskytol stanovený rozsah vyživovacej povinnosti v celkovej výške 230 eur (mal. X. v sume 130 eur a mal. Y. v sume 100,- eur mesačne), ktorý podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám mal. detí, keď minimálne náklady na ich starostlivosť vyčíslila matka sumou cca 500 eur mesačne, ktorú suma vzhľadom na vek detí ich zdravotný stav súd považuje za primeranú.

65. Súd musí opakovane poukázať na „nezodpovedný prístup“ otca detí, ktorý tvrdí, že deťom nie je schopný platiť výživné vyššie ako 100 eur mesačne - oboch, že jeho príjem je cca 550 eur, ale na druhej strane deklaruje výdaje v sume 1 138,60 eur mesačne (v rozvodovom konaní), teda dvakrát vyššie ako príjem, pričom rozdiel mu pomáha pokryť jeho matka. Ak vychádzame z potencionálneho mesačného príjmu otca detí cca 1674 eur (príjem v predchádzajúcom zamestnaní 674 eur a príjem z podnikateľskej činnosti, ktorý v tom čase dosahoval podľa svojho tvrdenia cca 1000 eur) potom z takého príjmu s prihliadnutím na vlastníctvo hnuteľných vecí a úspor je v schopnostiach otca detí platiť výživné v celkovej sume 230 eur mesačne. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že matka poskytuje deťom 24 hodinovú starostlivosť, ako aj skutočnosť, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, v danom prípade otca.

66. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd má za to, že je v schopnostiach otca detí prispievať na výživu mal. X. sumou 130 eur a pre mal. Y. sumou 100 eur mesačne a táto suma podľa názoru súdu zodpovedá aj odôvodneným potrebám mal. detí, preto súd zaviazal otca detí platením výživného v takýchto sumách, počnúc dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

67. Počiatok určenia vyživovacej povinnosti súd určil odo dňa 2.4.2020, v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keďže nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal priznať výživné predtým ako doručenia návrhu na súd.

68. Súd zároveň zaviazal otca mal. detí zaplatiť dlžné výživné za obdobie od 2.4.2020 do 30.9.2020 v celkovej výške 772,30 eur, ktoré povolil otcovi detí v zmysle § 232 ods. 4 C.s.p. splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

69. Súd pri výpočte dlžného výživného vychádzal z určeného mesačného výživného 230 eur na obe deti, čo za uvedené obdobie činí sumu 1372,30 eur (4/20 - 29 dní (230:30x29) čo je 222,30, 2-9/2020, t.j. 5x230 čo je 1 150 eur, spolu 1 372,30). Podľa zhodných tvrdení rodičov za uvedené obdobie otec na výživu detí uhradil sumu 600 eur. Na základe uvedeného dlžné výživné činí 772,30 eur (1372,30 eur mínus úhrady 600 eur).

70. Štvrtým výrokom súd zastavil konanie v časti, v ktorej zobrala navrhovateľka návrh späť s čím ostatní účastníci súhlasili a súd nezistil dôvod na pokračovanie v konaní o tomto návrhu.

71. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti štvrtému výroku rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 357 C.s.p.)

Proti ostatným výrokom rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Navrhovateľka, právny zástupca navrhovateľky a kolízny opatrovník sa práva odvolania voči všetkým výrokom tohto rozsudku vzdali, čo potvrdili svojim podpisom do zápisnice z pojednávania.